

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

ČSSD a Koalice musejí pro přímou volbu prezidenta získat KSČM

Případní spojenci ČSSD a Koalice

nemají ve sněmovně pro prosazení ústavní novely o přímé volbě prezidenta dostatek hlasů. K přijetí ústavních změn jim v dolní komoře chybí nejméně 19 křesel. Sociální demokraté a koaličníci by tak zřejmě museli hledat pomoc u KSČM, která ale souhlas podmiňuje širšími změnami ústavního pořádku. ODS má k přímé volbě prezidenta negativní postoj.

Případní spojenci ČSSD a Koalice

nemají ve sněmovně pro prosazení ústavní novely o přímé volbě prezidenta dostatek hlasů. K přijetí ústavních změn jim v dolní komoře chybí nejméně 19 křesel. Sociální demokraté a koaličníci by tak zřejmě museli hledat pomoc u KSČM, která ale souhlas podmiňuje širšími změnami ústavního pořádku. ODS má k přímé volbě prezidenta negativní postoj.

V Senátu je situace jednodušší, neboť přímou volbu hlavy státu podporuje i ODA, což zajišťuje dostatečný počet hlasů. Ke změnám ústavy je třeba souhlasu třípětinové většiny všech poslanců a přítomných senátorů, tedy 120 poslanců a 49 senátorů, pokud by se rozhodování zúčastnilo všech 81 členů horní komory.

ČSSD si udržela ve sněmovně 70 křesel, koalice lidovců a unionistů 31 mandátů. V Senátu budou mít sociální demokraté do listopadové obměny třetiny horní komory 13 zástupců, lidovci 19 zákonodárců a klub Unie svobody a ODA 16 členů. Koaličníci by se mohli spolehnout minimálně ještě na čtyři nezařazené senátory, kteří byli zvoleni za čtyřkoalici.

Koalice po neúspěchu poslanecké předlohy předložila novelu o přímé volbě prezidenta letos v dubnu jako senátorský návrh. Proti původní poslanecké verzi chce omezit prezidentovu pravomoc udělovat milosti. Napříště by toto rozhodnutí hlavy státu musel podepsat i premiér nebo jím pověřený ministr. Lidovci a unionisté tím chtějí vyjít vstříc některým požadavkům zejména ČSSD, aby získali její hlasy pro navrhovanou změnu ústavy.

Koalice by ráda voličům umožnila, aby oni sami místo parlamentu volili na počátku příštího roku nástupce Václava Havla. Obavu z takto rychlého přijímání ústavní změny mají ale někteří sociální demokraté. Pokud by novela nebyla letos přijata v obou parlamentních komorách, prezidenta by v lednu poslanci a senátoři volili na společném zasedání.

Při volbě hlavy státu vítězí kandidát, který získá zvlášť nadpoloviční většinu hlasů všech poslanců a zvlášť nadpoloviční většinu hlasů všech senátorů. Když se to nikomu nepovede, koná se druhé kolo. Vyhraje ho politik, jenž získá zvlášť nadpoloviční

většinu přítomných poslanců a zvláště nadpoloviční většinu hlasů přítomných senátorů. Pokud by o prezidentovi rozhodovalo až třetí kolo, musel by kandidát získat nadpoloviční většinu dohromady hlasujících poslanců a senátorů.